

НАРЕДБА № 34 ОТ 29 ДЕКЕМВРИ 2006 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

В сила от 01.01.2007 г.

Издадена от Министерството на здравеопазването

Обн. ДВ. бр.7 от 23 Януари 2007г., изм. ДВ. бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.55 от 17 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2010г., изм. ДВ. бр.72 от 14 Септември 2010г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването съгласно приложение № 1.

(2) С наредбата се уреждат и условията и редът за провеждане и финансиране на обучението за придобиване на специалност в здравеопазването.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) По реда на ал. 1 се придобива и професионална квалификация за извършване на високоспециализирани дейности в определена област на здравеопазването, без признаване на специалност съгласно приложение № 1а.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Номенклатурата на високоспециализираните дейности по ал. 2 се актуализира веднъж годишно.

Чл. 3. Министърът на здравеопазването планира и координира дейността по провеждане на обучението за придобиване на специалност от медицинските и от немедицинските специалисти, работещи в системата на здравеопазването, и ежегодно определя броя на местата за специализанти.

Чл. 4. (1) Към министъра на здравеопазването се създават консултивни съвети за специализация по професионалните направления "Медицина", "Дентална медицина", "Фармация" и "Здравни грижи" и за немедицинските специалисти.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) В състава на съветите по ал. 1 се включват представители на: Министерство на здравеопазването, Министерство на образованието, младежта и науката, обучаващите институции по чл. 7, и съсловните организации.

(3) Консултивните съвети за специализация:

1. правят предложения до министъра на здравеопазването за решаването на проблеми и усъвършенстване на обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването;
2. дават становище по постъпилите от регионалните центрове по здравеопазване, от

регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве, от районните колегии на съсловните организации, от висшите училища и от Военномедицинската академия предложения за потребностите от специалисти и броя на местата по специалности;

3. дават становище по учебните програми за обучение, утвърждавани от министъра на здравеопазването;

4. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) дават становище до министъра на здравеопазването за определяне на стойността на обучението по специалности;

5. дават становище по постъпили предложения за промяна в номенклатурата на специалностите в системата на здравеопазването;

6. осъществяват и други функции, възложени от министъра на здравеопазването.

(4) Министърът на здравеопазването утвърждава правила за работата на консултативните съвети за специализация.

Чл. 5. (1) (Предишен текст на чл. 5 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Висшите училища организират, регистрират, провеждат и контролират обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, а Военномедицинската академия - обучението по военномедицинските специалности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Висшите училища съвместно със съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина организират, регистрират, провеждат и контролират обучението за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2.

Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) В Министерството на здравеопазването се водят регистър на специализантите и регистър на придобилите специалност в системата на здравеопазването.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Регистърът на специализантите съдържа:

1. пореден номер в регистъра;

2. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) имената по документ за самоличност на специализанта, гражданство и единен граждански номер/личен или друг идентификационен номер на чужденеца от документа за самоличност;

3. (нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) придобитата от специализанта образователно-квалификационна степен, специалност и професионална квалификация, серия, номер и регистрационен номер на дипломата за висше образование, дата на издаване и висшето училище, издало дипломата;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) наименование на специалността и висшето училище (или Военномедицинска академия), в което е записан специализантът;

5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) номер на договора по чл. 24 и страните по него;

6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) промяна в обстоятелствата по провеждане на обучението за придобиване на специалност;

7. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) сесията и годината на полагане на държавния изпит.

(3) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Регистърът на придобилите специалност съдържа:

1. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) данните по ал. 2, т. 1, 2 и 4;

2. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Ръководителите на висшите училища или на Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването на хартиен и на електронен носител:

1. данните по ал. 2, т. 2, 3, 4 и 5 в едномесечен срок от сключването на договорите по чл. 24;
  2. информация в случаите по ал. 2, т. 6 в едноседмичен срок от настъпването на промените;
  3. данните по ал. 2, т. 7 в едномесечен срок от полагането на държавния изпит за придобиване на специалност;
  4. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) серия, номер и дата на издаване на свидетелството за призната специалност в едномесечен срок от получаване на регистрационен номер в регистъра на придобилите специалност.
- (5) (Предишна ал. 4, доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Министерството на здравеопазването изпраща на съответното висше училище и на Военномедицинската академия поредния номер в регистъра на придобилите специалност за вписване в свидетелството за призната специалност на съответното лице. Вписванията в регистъра се публикуват в служебния бюлетин на Министерството на здравеопазването.

Глава втора. ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Раздел I. Обучаващи институции

Чл. 7. (1) Теоретичното обучение се провежда от:

1. висши училища, получили положителна акредитационна оценка по Закона за висшето образование, и Военномедицинската академия;
2. национални центрове по проблемите на общественото здраве, получили акредитация по съответната специалност по реда на Закона за висшето образование.

(2) Практическото обучение се провежда във:

1. заведенията по ал. 1;
2. лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка за обучение на студенти и специализанти по чл. 90, ал. 1, т. 3 от Закона за лечебните заведения, които имат възможност за изпълнение на учебната програма за специалността или на съответните раздели или модули от нея;
3. регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве, центровете за спешна медицинска помощ и здравните заведения, определени от министъра на здравеопазването.

Чл. 8. (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., нов - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Обучението за придобиване на професионална квалификация за извършване на високоспециализирана дейност се извършва в лечебни заведения, получили положителна акредитационна оценка за обучение по съответната специалност, в чиято област попада високоспециализираната дейност, определени със заповед на министъра на здравеопазването.

(2) Лечебните заведения по ал. 1 трябва да осигуряват условия за обучение и да разполагат с необходимата апаратура и специалист, придобил професионална квалификация по съответната високоспециализирана дейност.

Раздел II. Условия за провеждане на обучението

Чл. 9. Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се състои в усвояване на теоретични знания и практически умения по специалност, която обхваща обособен раздел на медицинската наука и практика.

Чл. 10. (1) Специалност могат да придобиват правоспособни медицински специалисти с висше образование по специалностите от професионални направления "Медицина", "Дентална медицина", "Фармация" и "Здравни грижи".

(2) Специалност по реда на тази наредба могат да придобиват и немедицински специалисти с висше образование, ако има определена специалност за тях в номенклатурата по чл. 1 и работят по тази специалност в системата на здравеопазването.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 се придобива от лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина" или по "дентална медицина" и с придобита специалност, в чиято област попада високоспециализираната дейност.

Чл. 11. (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Приемането на специализанти се осъществява на места, финансиирани от държавата, както и на места срещу заплащане, определени по реда на чл. 18.

(2) Записването се извършва във висшите училища или във Военномедицинската академия, а обучението се провежда от институциите по чл. 7.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Не може да се извърши записване и провеждане на обучение за придобиване едновременно на повече от една специалност.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Обучението за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 е с минимална продължителност 1 месец и се провежда срещу заплащане на такса от обучавания, определена от висшите училища или Военномедицинската академия.

Чл. 11а. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Лице, прието на място, финансирано от държавата, се задължава след придобиването на специалност да постъпи на работа в лечебно или здравно заведение, определено от министъра на здравеопазването, за срок, равен на продължителността на обучението му.

(2) Министерството на здравеопазването се задължава да предложи на лицето по ал. 1 лечебно или здравно заведение на територията на страната, където може да започне работа на длъжност, съответстваща на придобитата от него специалност.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) В случаите, когато лицето по ал. 1 е сключило и представи в Министерството на здравеопазването договор с лечебно или здравно заведение, в който е уговорено задължение за специализанта да работи в него след завършването на обучението за придобиване на специалност за срок, не по-малък от продължителността му, Министерството на здравеопазването определя на лицето същото лечебно или здравно заведение за постъпване на работа.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) В случай, че лицето не постъпи на работа в едномесечен срок в лечебното или здравното заведение, определено от Министерството на здравеопазването, то дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в трикратния размер на заплатените средства за теоретично и практическо обучение за периода на проведеното обучение.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Ако лицето напусне осигурената му работа преди изтичане на срока по ал. 1, то дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в трикратния размер на изплатените средства за теоретично и практическо обучение, изчислено пропорционално на времето, през което не е работило.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010

г., в сила от 14.09.2010 г.) Разпоредбите по ал. 1, 4 и 5 не се прилагат в случаите, когато Министерството на здравеопазването не предложи на лицето лечебно или здравно заведение, в което то да постъпи на работа, в 3-месечен срок от датата на придобиване на специалност.

(7) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лице, прието на място, финансирано от държавата, което прекрати обучението си или продължи обучението си срещу заплащане, дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в трикратния размер на заплатените средства за теоретично и практическо обучение за периода на проведеното обучение.

Чл. 116. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Лекар, приет по реда на чл. 20а на място, финансирано от държавата, който работи в център за спешна медицинска помощ, се задължава след придобиването на специалност да работи в център за спешна медицинска помощ за срок от една година.

(2) Министерството на здравеопазването се задължава да предложи на лицето по ал. 1 център за спешна медицинска помощ на територията на страната, където може да започне или да продължи работа.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 се прилагат разпоредбите на чл. 11а, ал. 4, 5, 6 и 7.

Чл. 12. (1) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Обучението за придобиване на специалност се провежда по учебни програми съгласно номенклатурата на специалностите. Висшите училища, Военномедицинската академия и националните центрове по проблемите на общественото здраве разработват, приемат и предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване единна учебна програма по всяка специалност.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Обучението за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 се провежда по единни учебни програми, разработени от националните консултанти, съгласувани от висшите училища и съсловните организации и утвърдени от министъра на здравеопазването.

(3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Учебните програми по ал. 1 и 2 за военномедицинските специалности се съгласуват с министъра на от branата.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) В учебните програми по ал. 1 се включва:

1. задължителното теоретично и практическо обучение и тяхната продължителност съгласно срока, определен в приложение № 1;

2. разпределението по области или модули от медицинската наука и практика и тяхната продължителност.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма може да се провежда и дистанционно.

(6) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Практическото обучение е с пълна ежедневна продължителност, съобразно характера на дейностите по съответната специалност.

(7) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 89 от 2007 г., предишна ал. 6, доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Обучението се извършва с личното участие на специализанта, който носи отговорност за извършваната от него дейност и съответно получава възнаграждение за нея в размера, определен в договора по чл. 24.

(8) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 89 от 2007 г., предишна ал. 7 - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Срокът на обучението може да бъде удължаван за период не по-дълъг от два пъти от определения в приложение № 1 срок.

(9) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, съставена от не по-малко от двама членове, назначена със заповед на ръководителя на институцията, провеждаща теоретичното обучение.

Чл. 13. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) (1) Обучението за придобиване на

специалността "обща медицина" се провежда съобразно учебната програма за срок от три години, от които теоретично обучение - 8 месеца, и практическо обучение - 28 месеца.

(2) В продължителността на практическото обучение по ал. 1 се включват най-малко 6 месеца в акредитирано лечебно заведение за болнична помощ и най-малко 6 месеца в амбулатория за първична медицинска помощ, акредитирана за обучение по "обща медицина".

Чл. 14. (1) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)

(2) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)

(3) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Обучението за придобиване на специалностите "епидемиология на инфекциозните болести", "комунална хигиена", "медицинска паразитология", "микробиология", "вирусология", "токсикология", "хигиена на детското-юношеската възраст", "трудова медицина", "хранене и диететика" и "обща хигиена" от лекари, които работят в регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве, включва една трета от задължителното практическо обучение в акредитирани лечебни или здравни заведения или висше училище, когато то провежда практическото обучение.

(4) Practическото обучение по фармацевтични специалности се провежда на работното място, когато то е определено от министъра на здравеопазването по реда на чл. 7, ал. 2, т. 3, в съответствие с предвидените в учебните програми срокове.

Чл. 15. (1) Practическото обучение по психиатрични специалности осигурява получаването и на супервизия, по избор на обучавания, от един до два часа месечно, отговаряща на една терапевтична сесия.

(2) Супервизията е процес, който се ръководи от супервайзер с придобита психиатрична специалност или "клинична психология", насочен към извършване на оценка, формиране на професионални умения и ценности и изграждане на отношения с пациента и с неговите близки, благоприятстващи съдействието в лечението.

(3) Специализантът избира супервайзер от ежегодно одобряван списък от катедрения съвет на катедрите по психиатрия във висшите училища, съставен по предложение на ръководителите на катедрите, въз основа на следните критерии: наличие на 3 години от придобиването на специалност и личен психотерапевтичен опит.

Чл. 16. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)

Чл. 17. Practическото обучение се провежда без откъсване от работа по следните специалности:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) по специалностите, по които се обучават работещите в регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве, когато работят в същата област;

2. "трудова медицина" за лекари, които работят в службите по трудова медицина;

3. (доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) "спешна медицина" и "медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)" за лекари, които работят в центровете за спешна медицинска помощ или в спешните отделения на лечебни заведения за болнична помощ;

4. "социална медицина и здравен мениджмънт", "икономика на здравеопазването" и специалностите по т. 3 за директорите на центровете за спешна медицинска помощ и техните заместници;

5. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) по специалностите и за лицата по чл. 20, ал. 1, т. 2 и 3;

6. "трансфузионна хематология" за лекари, които работят в центрове по трансфузионна хематология;

7. по специалността, по която работят медицински специалисти с висше образование в системите

на Министерството на от branата, Министерството на вътрешните работи и Министерството на транспорта, както и военномедицинските специалности за военни лекари.

Раздел III. Определяне на местата за специализанти

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Ръководителите на лечебни и здравни заведения, ежегодно до 20 март правят предложение до директорите на регионалните центрове по здравеопазване за броя на местата за специализанти през следващата календарна година и за начина на финансиране.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Предложението за потребностите от специалисти за нуждите на системата на от branата, вътрешните работи, транспорта и съобщенията и правосъдието се правят от съответните ръководители и министри до министъра на здравеопазването в срок до 20 април.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Регионалните центрове по здравеопазване съвместно с районните колегии на съсловните организации проучват потребностите в областта от съответните специалисти и въз основа на предложението по ал. 1 предлагат на министъра на здравеопазването ежегодно до 20 април броя на местата за специализанти по обучаващи институции и по специалности за съответната област. В предложението се посочва и начинът на финансиране.

(4) В срока по ал. 3 предложения за броя на местата за специализанти до министъра на здравеопазването правят и регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве, висшите училища и Военномедицинската академия.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Въз основа на предложението по ал. 3 и 4, възможностите за обучение на обучаващите институции, заявените потребности от специалисти и становищата на консултивните съвети по чл. 4 министърът на здравеопазването извършва преценка, взема решение и ежегодно до 30 септември със заповед утвърждава броя на местата за специализанти, разпределени по обучаващи институции и по специалности.

(6) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Броят на местата за провеждане на обучение за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 се определя ежегодно от висшите училища или Военномедицинската академия в съответствие с капацитета им, както и в съответствие с капацитета на провеждащото практическото обучение лечебно заведение.

Раздел IV. Прием на специализанти

Чл. 19. (1) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Висшите училища и Военномедицинската академия обявяват в централен и местен всекидневник конкурси за местата за специализанти и в тридневен срок писмено уведомяват за това Министерството на здравеопазването и регионалния център по здравеопазване. Срокът за подаване на документите за участие в конкурсите не може да бъде по-малък от 30 дни преди провеждането им.

(2) За участие в конкурс кандидатите подават до съответното висше училище или до Военномедицинската академия молба, придружена от следните документи:

1. нотариално заверено копие от дипломата за завършено висше образование;
2. (доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) препис-извлечение от трудовата книжка или друг документ, удостоверяващ професионален стаж в случаите по чл. 10, ал. 2;

3. (нова - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) копие на удостоверение за признаване на професионална квалификация, когато дипломата е издадена в друга държава.

(3) Кандидатите имат право да се явят на конкурс по различни специалности и за места в различни обучаващи институции по чл. 7.

Чл. 20. (1) Прием на специализанти с конкурс по документи по ред, определен от висшите училища, може да се извърши на:

1. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) асистенти, научни сътрудници, редовни докторанти и лица с образователна и научна степен "доктор" в научната област, в която са асистенти, научни сътрудници, докторанти или доктори, като в тези случаи те изпълняват учебните програми за съответната специалност;

2. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) управители или директори на лечебни или здравни заведения по специалностите "социална медицина и здравен мениджмънт", "правно регулиране в здравеопазването" и "икономика на здравеопазването";

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) работещите в Министерството на здравеопазването, регионалните центрове по здравеопазване, националната и районните здравноосигурителни каси, висшите училища и Военномедицинската академия по специалностите "социална медицина и здравен мениджмънт", "медицинска информатика и здравен мениджмънт", "икономика на здравеопазването", "медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)" и "правно регулиране в здравеопазването";

4. (нова - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) работещите в регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве по специалностите, по които регионалните инспекции провеждат практическо обучение;

5. (нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) членове на научно-преподавателския състав и преподаватели по практика във висшите училища по специалността "Медицинска педагогика".

(2) Приетите специализанти с конкурс по документи се включват в общия брой на местата, определени по реда на чл. 18.

Чл. 20а. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Прием на специализанти на места, финансиирани от държавата, с конкурс по документи по ред, определен от висшите училища, се извършва и на лекари, които работят в центрове за спешна медицинска помощ, по всички специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина".

(2) В случаите по ал. 1 специализантите работят в център за спешна медицинска помощ и изпълняват учебната програма за съответната специалност, като индивидуалните учебни планове са съобразени с организацията на работа в центровете за спешна медицинска помощ.

Чл. 20б. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Прием на специализанти на места, финансиирани от държавата, с конкурс по документи по ред, определен от висшите училища, се извършва и по специалностите "анестезиология и интензивно лечение", "обща и клинична патология", "педиатрия" и "инфекциозни болести".

Чл. 21. (1) Конкурсът е писмен и се провежда анонимно.

(2) При подаване на документите кандидатите получават конспект и/или примерни тестове за съответния изпит, както и списък с литература.

Чл. 22. (1) Ръководителите на висшите училища и на Военномедицинската академия със заповед определят съставите на изпитните и техническите комисии, мястото и датата на провеждането на конкурса за всяка специалност.

(2) Председателите на изпитните комисии са хабилитирани лица по съответната специалност, а членовете са преподаватели от обучаващите институции по чл. 7.

(3) Кандидатите се уведомяват писмено най-късно един месец преди провеждане на конкурсния изпит за мястото, датата и часа на провеждането му.

Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) До класиране се допускат кандидатите, получили оценка на конкурсния изпит най-малко "много добър (4,50)", която се получава като средноаритметична оценка от оценките на членовете на изпитната комисия. Оценяването се извършва с точност до 25 стотни. Оценките от изпита са окончателни и се вписват от всеки член на комисията в отделен изпитен протокол срещу номера на кандидатите. При разлика в оценките на двама от членовете на изпитната комисия, по-голяма от 0,50, конкурсната работа се преразглежда от председателя на комисията, чиято оценка е окончателна. При провеждане на тестове резултатите се преизчисляват от изпитната комисия по шестобалната система.

(2) Председателите на изпитните комисии в 5-дневен срок от датата на провеждането на конкурса представят на техническата комисия протоколите по ал. 1 с оценките на кандидатите и писмените работи, а при провеждане на тестове - не по-късно от 3 дни от датата на провеждане на конкурса.

(3) Техническата комисия обобщава данните от изпитните протоколи, обявява резултатите от конкурсния изпит и извършва класирането в низходящ ред по получената оценка и съобразно посочените от кандидата вид и място на провеждане на обучението. При еднакви оценки класирането се извършва по сбора на оценките от държавния изпит и от средния успех от следването в дипломата за висше образование.

(4) Оценките от конкурса се обявяват в срок до 10 дни от датата на провеждането на конкурса. Класирането на кандидатите се извършва в срок до 10 дни от обявяването на оценките.

(5) Възражения по процедурата за провеждане на конкурсите се подават до ръководителя на висшето училище или на Военномедицинска академия в 7-дневен срок от датата на обявяване на оценките. Не се допуска преразглеждане на писмените работи и тяхната преоценка.

(6) Председателите на техническите комисии в двудневен срок от обявяване на оценките предават във висшето училище или във Военномедицинската академия изпитните протоколи с оценките от конкурса, писмените работи и документите на кандидатите.

Чл. 24. (1) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) При спечелен конкурс се сключва договор за обучение за придобиване на специалност между спечелилия конкурса и висшето училище или Военномедицинската академия.

(2) Страна по договора по ал. 1 е и лечебното заведение или регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве, когато съгласно учебната програма те провеждат практическо обучение, както и здравното заведение, когато провежда теоретично или практическо обучение.

(3) В договора се посочват:

1. мястото и продължителността на провеждане на обучението за придобиване на специалност съобразно учебната програма, която е неразделна част от договора;

2. (доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) размерът на получаваното възнаграждение на лицата, които са спечелили конкурс на място, финансирано от държавата;

3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) стойността на обучението по съответната специалност на лицата, които са спечелили конкурс на място срещу заплащане, и размера на получаваното възнаграждение за извършена лечебно-диагностична дейност и/или медицински и здравни грижи;

4. условията за полагане на дежурства от специализанта в лечебното заведение под ръководството на лекар с придобита специалност;

5. условията за прекъсването и прекратяването на обучението съгласно чл. 26 и 27.
6. (доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., зал. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) срокът на договора, който не може да е по-голям от срока по чл. 12, ал. 8.
- (4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Размерът на възнаграждението по ал. 3, т. 2 и 3 не може да бъде по-малък от 1,5, а по ал. 3, т. 2 не може да бъде по-голям от 3 минимални работни заплати за страната. Конкретният размер на възнаграждението се определя в зависимост от професионалния опит на кандидата.
- (5) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Възнагражденията по ал. 3, т. 2 и 3 не се изплащат на специализант, който:
1. работи въз основа на сключен трудов договор или по служебно правоотношение с някоя от страните по договора по ал. 1 и 2 по същата специалност или в структура, осъществяваща дейност по същата специалност за времето, през което специализантът провежда обучение в структурата, в която работи;
  2. провежда практическото си обучение по реда на чл. 17 или чрез самоподготовка, когато е предвидена в учебната програма.
- (6) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишна ал. 5 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) С договора по ал. 1 се определят и условията и реда за финансиране на практическото обучение на места, финансиирани от държавата, както и на местата срещу заплащане.
- (7) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Специализантите, приети по реда на чл. 20, сключват договор с висшето училище или Военномедицинската академия при спазване условията на ал. 2 и ал. 3, т. 1, 4 и 6. В договора се посочва и размерът на получаваното възнаграждение на лицата по чл. 20, ал. 1 за извършена лечебно-диагностична дейност и/или медицински и здравни грижи, когато специализантът не получава възнаграждение по трудово или служебно правоотношение.
- (8) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Обучението за придобиване на специалност започва от датата, посочена в договора по ал. 1 или ал. 7.
- (9) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишна ал. 8 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Висшето училище или Военномедицинската академия издава книжка за специализация на всеки специализант. В нея се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра по чл. 6, ал. 2.
- (10) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишна ал. 9 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Регистрационните номера на специализантите се предоставят от Министерството на здравеопазването на висшето училище или Военномедицинската академия в 14-дневен срок от сключването на договора по чл. 41, ал. 2.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Ръководителят на лечебното или здравното заведение или на регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве определя за ръководител на специализанта лице с призната специалност и трудов стаж по нея не по-малко от 5 години. Ръководителят може да бъде определен и по искане на специализанта.

(2) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план за обучение в срок до един месец от сключването на договора по чл. 24, който се утвърждава от ръководителя на лечебното или здравното заведение

или на регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве и се изпраща във висшето училище или Военномедицинската академия, където е записан специализантът;

2. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) участва при възможност в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и др.);

4. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Лицата по ал. 2 могат да бъдат ръководители на не повече от трима специализанти.

(4) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) По реда на ал. 1 се определя и ръководител на обучаващия се за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2, който е с призната специалност и не по-малко от 5 години професионален опит в областта на съответната високоспециализирана дейност.

Чл. 26. (1) Обучението за придобиване на специалност може да бъде прекъсвано в следните случаи:

1. поради бременност, раждане и отглеждане на малко дете за предвидените в Кодекса на труда срокове;

2. при временна неработоспособност, продължила повече от 3 месеца през една календарна година;

3. по молба на специализанта, извън случаите по т. 1 и 2, но не повече от два пъти по време на обучението за период не по-дълъг от продължителността му;

4. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;

5. в случаите по чл. 191, 192 и 193 от Закона за здравето;

6. провеждане на обучението за придобиване на специалност или на част от него в чужбина със съгласие на ръководителя на специализанта.

(2) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия. Копие от заповедта се изпраща в лечебното или здравното заведение или в регионалната инспекция по опазване и контрол на общественото здраве.

Чл. 27. (1) Обучението за придобиване на специалност може да бъде прекратено със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия по предложение на ръководителя на специализанта в следните случаи:

1. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) неявяване за започване на обучението в 7-дневен срок от датата по чл. 24, ал. 8;

2. показани слаби резултати при усвояването на учебната програма;

3. неизпълнение на програмата за практическо обучение;

4. неспазване на условията, предвидени в договора за обучение;

5. наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на професията;

6. (нова - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) по молба на специализанта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лицата, на които обучението за придобиване на специалност е прекратено, с изключение на лицата по ал. 1, т. 6, могат да участват в нов конкурс не по-рано от две години от издаване на заповедта за прекратяването.

Чл. 27а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) (1) Медицински специалисти, които са провели етап на обучение за придобиване на специалност извън територията на Република България и имат право

да упражняват медицинска професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност след спечелен конкурс за място за специализант по реда на тази наредба и след признаване на проведенния период на обучение, при условия и по ред, определени от висшето училище или от Военномедицинската академия.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) Изискването по ал. 1 за явяване на конкурса не се прилага за специализанти, които са прекъснали обучението си за придобиване на същата специалност по реда на чл. 26, ал. 1, т. б или са провели обучение по специалност от номенклатурата на специалностите и по програма по чл. 12, ал. 1 извън територията на Република България.

(3) Чужденците и гражданите на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария, на които е признат проведен етап на обучение за придобиване на специалност по реда на ал. 1, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на глава четвърта.

Чл. 276. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) (1) Прехвърляне на специализанти може да се извърши при следните условия:

1. писмена молба на специализанта до ректора на висшето училище;
2. прехвърлянето се осъществява на място по същата специалност;
3. наличие на незаето място след провеждане на конкурса, обявен по чл. 19, ал. 1, в приемащата обучаваща институция за практическо обучение;
4. писмено съгласие на ректорите на съответните висши училища;
5. писмено съгласие на ръководителите на съответните институции, провеждащи практическото обучение.

(2) Ректорът на висшето училище писмено уведомява Министерството на здравеопазването за прехвърлянето в тридневен срок, като прилага и копие на прекратения договор по чл. 24.

(3) Ректорът на приемащото висше училище изпраща в Министерството на здравеопазването копие на сключения договор по чл. 24 в тридневен срок.

Глава трета. ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ

Чл. 28. До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план.

Чл. 29. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Министърът на здравеопазването ежегодно до 15 февруари със заповед утвърждава състава на изпитните комисии за държавен изпит за специалност.

(2) По всяка специалност се утвърждават не повече от две комисии, като всяка комисия се състои от не повече от 8 души.

(3) Предложения за състава на изпитните комисии се правят не по-късно от 20 декември на предходната година от ръководителите на висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве, а по военномедицинските специалности - от началника на Военномедицинската академия.

(4) Към предложението по ал. 3 се прилагат копия от свидетелствата за призната специалност, копия на документи, удостоверяващи, че лицата са доктори на медицинските науки или хабилитирани лица, и справка за учебната натовареност за период от последните 10 години, за всяко от предлаганите лица.

(5) Министърът на здравеопазването извършва преценка и взема решение за състава на изпитните

комисии.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Съставът на всяка изпитна комисия по чл. 29 включва председател и не по-малко от двама членове, които са хабилитирани лица или доктори на медицинските науки.

(2) (Нова - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лицата по ал. 1 следва да са утвърдени специалисти с призната специалност и не по-малко от 10 години трудов стаж по специалността и 10 години опит в следдипломното обучение по съответната специалност. Изключение се допуска само в случай, че липсват лица с такъв стаж и опит.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Председателят на всяка изпитна комисия по чл. 29 осигурява равномерното участие на всеки от членовете за съответните сесии, като изготвя разпределение по дати и ги включва на ротационен принцип. Разпределението се изпраща на членовете на комисиите не по-късно от 14 дни преди първата изпитна дата, като се посочват мястото, датата и часът на провеждане на всеки изпит. Копие от разпределението се изпраща в същите срокове до Министерството на здравеопазването, до висшите училища и до Военномедицинската академия.

Чл. 31. (1) Държавните изпити за специалност се организират ежегодно и се провеждат в две изпитни сесии: от 1 до 31 май и от 1 до 31 декември.

(2) Държавните изпити за чуждите граждани се провеждат от комисиите по чл. 29 в срок до 3 месеца след изпълнението на учебната програма и индивидуалния учебен план.

(3) (Нова - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Специализантите имат право на едно явяване на държавен изпит за специалност в рамките на една изпитна сесия.

Чл. 32. (1) За допускане до държавен изпит специализантите подават лично или чрез регионалния център по здравеопазване молба до ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия, към които са записани за обучение.

(2) За допускане до държавен изпит, извън случаите по чл. 31, ал. 2, лицата подават молба от 1 до 31 януари за изпитната сесия през май и от 1 до 31 август за изпитната сесия през декември.

(3) Към молбата за допускане до държавен изпит се прилагат следните документи:

1. книжка за специализация;
2. документ, удостоверяващ професионален стаж;
3. удостоверения за проведено индивидуално или курсово обучение;
4. копия от оперативни протоколи или извлечения от оперативните журнали, подписани от съответните ръководители, когато съгласно учебната програма се изиска изпълнението на определен брой медицински дейности (операции, манипулации и др.);
5. атестат от ръководителя на специализанта за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;
6. (отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)
7. копие на документи за платената стойност на обучението, когато е срещу заплащане.

(4) Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) изпращат в Министерството на здравеопазването до 28 февруари за изпитната сесия през май и до 30 септември за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности;
2. уведомяват специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите до 31 март за изпитната сесия през май и до 31 октомври за изпитната сесия през декември;
3. (изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта по чл. 29 за съответната комисия, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки в срок до 15 април и до 15 ноември за изпитните сесии съответно през

май и през декември.

(5) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Министерството на здравеопазването:

1. разпределя допуснатите до държавен изпит специализанти по комисиите по чл. 29;
2. уведомява председателите на изпитните комисии по чл. 29 за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти, разпределени в тяхната комисия;
3. уведомява висшите училища и Военномедицинска академия за определените от председателите на комисиите изпитни дати.

(6) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Председателите на изпитните комисии по чл. 29 изпращат в Министерството на здравеопазването определените от тях изпитни дати до 20 март за изпитната сесия през май и до 20 октомври за изпитната сесия през декември.

Чл. 33. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Държавният изпит за специалност се провежда чрез полагане на практически и теоретичен изпит в два последователни дни. Комисията допуска до теоретичен изпит само лицата, които са издържали практическия изпит. Теоретичният изпит може да се проведе и чрез полагане на тест.

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Резултатите от държавния изпит се вписват от председателя на изпитната комисия в изпитен протокол като "издържал изпита за специалност" или "неиздържал изпита за специалност". Изпитният протокол се подписва от членовете на комисията и се прилага към документите на специализанта, които се връщат от председателя на комисията на висшето училище или на Военномедицинската академия в 7-дневен срок от провеждане на изпита.

(2) На неиздържалите изпита за специалност комисията отразява в изпитния протокол мотивите за неуспешния резултат и препоръки.

(3) При получаване на резултат "неиздържал изпита за специалност" за втори път в мотивите по ал. 2 комисията отбелязва и разделите от специалността, по които специализантът няма достатъчни знания, и определя срок за провеждане на допълнително обучение преди следващото явяване.

Чл. 34а. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) (1) Държавният изпит за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 се провежда от изпитни комисии, определени по реда на чл. 29 и 30, при условията и по реда на чл. 28, 31, 33 и 34.

(2) За допускане до държавен изпит за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 завършилите обучението специалисти подават молба до ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия, към които са записани за обучение.

(3) Към молбата за допускане до държавен изпит се прилагат следните документи:

1. документ, удостоверяващ професионален стаж;
2. удостоверения за проведено индивидуално или курсово обучение;
3. копия от оперативни протоколи или извлечения от оперативните журнали, подписани от съответните ръководители, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности (операции, манипулации и др.);
4. (изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) атестат от ръководителя на обучението за придобиване на професионална квалификация по високоспециализирана дейност за практическата дейност, реализирана по време на обучението, и изпълнението на индивидуалния учебен план.

Чл. 35. Лицата, които са положили успешно държавния изпит, получават свидетелство за призната специалност, съответно за професионалната квалификация по чл. 2, ал. 2, издадено от висшето училище или от Военномедицинската академия в съответствие с изискванията на

Наредбата за държавните изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища (ДВ, бр. 75 от 2004 г.).

Чл. 36. (1) Права, произтичащи от призната специалност, се признават от 1 юни за лицата, които успешно са положили държавния изпит през изпитната сесия през май, и от 1 януари - за успешно положилите държавния изпит през изпитната сесия през декември.

(2) Права, произтичащи от призната специалност на завършилите при условията и по реда на чл. 31, ал. 2, се признават от датата на издаването на свидетелството, но не по-късно от един месец след успешното полагане на държавния изпит.

Чл. 37. (1) Специализантите, които три пъти не са издържали успешно държавния изпит, имат право на всяко следващо явяване да бъдат разпределени в изпитна комисия с различен състав при условие, че е утвърдена повече от една комисия по специалността.

(2) След третото явяване на държавен изпит специализантите заплащат такса, определена от висшето училище.

Глава четвърта.

ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ ЧУЖДЕНЦИ И ГРАЖДАНИ НА ДЪРЖАВИ - ЧЛЕНКИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, НА ДРУГИТЕ ДЪРЖАВИ ОТ ЕВРОПЕЙСКОТО ИКОНОМИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО И НА ШВЕЙЦАРИЯ (ЗАГЛ. ДОП. - ДВ, БР. 89 ОТ 2007 Г.)

Чл. 38. (1) За обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването могат да кандидатстват чужденци, на които са признати висше образование и професионална квалификация по медицинска професия, както и специалност, ако притежават такава.

(2) Чужденците по ал. 1 подават във висшите училища следните документи:

1. молба относно специалността, която желаят да придобият;
2. автобиографична справка;
3. копие от дипломата за висше образование;
4. документ за професионална дейност за предходните 5 години;
5. медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването;
6. документ за владеене на български език и професионална терминология на български език в случаите по чл. 186, ал. 3 от Закона за здравето;
7. удостоверение за признаване на висше образование;
8. удостоверение за признаване на професионална квалификация.

(3) Документите по ал. 1, т. 2, 3, 4 и 5 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени.

(4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г., доп. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Чужденците по ал. 1 се зачисляват на места, утвърдени от министъра на здравеопазването по реда на чл. 18, ал. 5 след провеждане на конкурси по документи едновременно с провеждането на конкурса по глава втора, раздел IV. Класирането на кандидатите се извършва при условия и по ред, определени от висшите училища. В случай че останат незаети места за чужденци от утвърдените по реда на чл. 18, ал. 5, висшето училище може да обявява конкурси за тях до утвърждаване на местата за следващата година от министъра на здравеопазването.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Чужденците по ал. 1, които имат разрешено постоянно пребиваване в Република България, бежанците и чужденците от българска народност имат право да специализират при условията, предвидени за българските граждани.

Чл. 39. Кандидатите, които се приемат в изпълнение на междуправителствени спогодби и междуведомствени програми за образователен, културен и научен обмен, се приемат при условията и по реда, определени в съответните спогодби или програми, след признаване на висшето им образование, на професионалната им квалификация, както и на специалност, ако притежават такава.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Гражданите на държави - членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария се приемат за обучение за придобиване на специалност при условията и по реда, определени за българските граждани.

Глава пета. ФИНАНСИРАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Чл. 40. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Финансирането на обучението за придобиване на специалност се извършва въз основа на определени със заповед на министъра на здравеопазването стойности на обучението по специалности, след получаване на становище от консултивните съвети за специализация в системата на здравеопазването по чл. 4.

Чл. 41. (1) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Средствата от държавния бюджет за финансиране на обучението на места, финансиирани от държавата по определените по реда на чл. 40 стойности се планират по бюджета на Министерството на здравеопазването въз основа на заявка за броя на местата по чл. 18, ал. 5.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища и Военномедицинската академия за предоставяне на средствата по ал. 1 въз основа на представена справка за приетите специализанти и склучените договори по чл. 24.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Заплащането на обучението от специализантите, които са приети на места срещу заплащане, се извършва по определените по чл. 40 стойности.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) Средствата по ал. 1 за практическото обучение се предоставят от Министерството на здравеопазването на регионалните инспекции по опазване и контрол на общественото здраве или на лечебните или здравните заведения, които са второстепенни разпоредители с бюджетни кредити към министъра на здравеопазването, заедно с ежемесечната субсидия от държавния бюджет.

(5) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.) Средствата по ал. 1 за теоретичното обучение, провеждано в случаите по чл. 7, ал. 1, т. 2, се предоставят от Министерството на здравеопазването на националните центрове по проблемите на общественото здраве заедно с ежемесечната субсидия от държавния бюджет.

Чл. 42. (1) Чужденците се обучават за придобиване на специалност срещу заплащане по реда на чл. 95 от Закона за висшето образование.

(2) Чужденците, приети по реда на чл. 39, се обучават при финансовите условия, определени в междуправителствените спогодби и междуведомствените програми за образователен, културен и научен обмен.

Чл. 43. (Нов - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.) Условията и редът за провеждане и финансиране на обучението за придобиване на професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 се определят с договор между висшето училище, провеждащото практическото обучение лечебно

заведение и обучаващия се.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (Нов - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) По смисъла на тази наредба:

1. "Високоспециализирана дейност" е дейност, изискваща специални медицински умения за диагностика и лечение (включително работа със специфична апаратура, медицински изделия и др.), които се придобиват чрез допълнително обучение, проведено след придобиване на специалност в системата на здравеопазването.
2. "Утвърден специалист" е лице с призната специалност в системата на здравеопазването и значителен професионален опит, което се ползва с авторитет и е получило признание в професионалните и академичните среди в резултат на принос в науката, медицинската практика и следдипломното обучение по съответната специалност.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (Предишен § 1 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) В тримесечен срок от влизането в сила на наредбата министърът на здравеопазването създава консултивните съвети по чл. 4 и утвърждава правила за работата им.

§ 3. (Предишен § 2 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Консултивните съвети по чл. 4 правят предложения до министъра на здравеопазването за определяне на стойността на обучението по специалности в тримесечен срок от създаването им.

§ 4. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Заповедта по чл. 7, ал. 2, т. 3 се издава и списъкът по чл. 8 се публикува в срок 3 месеца от влизане в сила на наредбата.

(2) До публикуване на списъка по ал. 1 обучението за придобиване на специалност продължава да се извършва по реда на Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 64 от 2001 г.).

§ 5. (Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., предишен § 4 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Специализантите, които са приети преди влизане в сила на наредбата:

1. продължават обучението си при условията, при които са приети; в свидетелствата им за призната специалност по чл. 35 се вписва наименованието на специалността, по която са приети;
2. могат да се откажат от обучението си по реда на т. 1 и да кандидатстват по реда на глава втора, раздел IV за придобиване на специалност; в този случай се зачита част от проведеното обучение при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 6. (Предишен § 5 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) Приетите за обучение лекари по специалност, различна от специалността "обща медицина", които са открили индивидуална или групова практика за първична медицинска помощ, могат да се преместят в обучение по специалността "обща медицина" след провеждане на конкурс по документи.

(2) Лицата по ал. 1 се преместват на местата, определени по реда на чл. 18, преди провеждането на конкурсыте. Преместването се извършва въз основа на класиране по бал, получен от събраната оценка от държавния изпит и средния успех от семестриалните изпити за завършено висше образование по медицина.

§ 7. (Предишен § 6 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) (1) (Предишен текст на § 6, доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Специализантите, които са приети по специалности за лекари по дентална медицина преди влизане в сила на наредбата, довършват обучението си по актуализирани учебни програми, разработени и утвърдени по реда на чл. 12, ал. 1. В свидетелствата им за призната специалност по чл. 35 се вписва наименованието на специалността от номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 1.

(2) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) Специализантите - лекари по дентална медицина, които са приети по специалността "лицево-челюстна хирургия" преди влизането в сила на наредбата, могат да:

1. довършат обучението си при условията, при които са приети;
2. продължат обучението си по специалността "орална хирургия";
3. прекъснат обучението си при условията на чл. 26, ал. 1, т. 3 до придобиването на образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", след което продължават обучението си по "лицево-челюстна хирургия" от номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 1;
4. придобият образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина" и да кандидатстват по реда на глава втора, раздел IV за обучение по специалността "дентална, орална и лицево-челюстна хирургия".

(3) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) В случаите по ал. 2, т. 1 и 3 в свидетелствата за призната специалност по чл. 35 се вписва специалността "лицево-челюстна хирургия".

(4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 2007 г.) В случаите по ал. 2, т. 2 и 4 се зачита проведеното обучение по специалността "лицево-челюстна хирургия" при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 8. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишен § 7 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Когато лечебно или здравно заведение или регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве престанат да отговарят на условията по чл. 7, специализантите продължават обучението си в друго лечебно или здравно заведение или регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве, определени от министъра на здравеопазването.

§ 9. (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишен § 8, изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Носителите на наградата "Златен Хипократ" или "Златен Гален", както и пълните отличници по специалностите от професионално направление "Здравни грижи" могат еднократно да бъдат записани за обучение по избрана от тях специалност, без да се явяват на конкурсен изпит, на места, финансиирани от държавата, утвърдени по реда на чл. 18, ал. 5 за съответната година, по решение на академичния съвет на съответното висше училище.

§ 10. (Отм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., предишен § 9 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

§ 11. (Предишен § 10 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лицата, придобили специалност, чието наименование е променено в номенклатурата на специалностите по чл. 1, ал. 1, се ползват с правата на специалист по специалност съответно посочена в приложение № 2.

§ 12. (Предишен § 11 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) За свидетелство за придобита специалност по смисъла на чл. 35 се признават издадените преди влизане в сила на наредбата документи за придобита специалност и признати права на специалист:

1. диплома за първа специалност, издадена от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;
2. свидетелство за втора специалност, издадено от ректора на медицинска академия съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;
3. документ, удостоверяващ легализиране на документи за получена в чужбина медицинска специалност, издаден от Министерството на народното здраве съгласувано с Комитета за наука, технически прогрес и висше образование съгласно отменената Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри;
4. диплома за основна специалност, издадена от ректора на висш медицински институт съгласно отменената Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването;
5. свидетелство за призната специалност, издадено от ректор на висше училище или началника на Военномедицинска академия съгласно отменените Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването и Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

§ 13. (Доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., предишен § 12 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лицата, придобили основна специалност преди влизане в сила на наредбата, както и придобилите специалност по реда на Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването, могат да се обучават за придобиване на специалност по реда на тази наредба, като се зачита част от обучението им по признатата специалност при условия и по ред, определени от висшето училище.

§ 14. (Предишен § 13 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Лицата, придобили основна или профилна специалност преди влизане в сила на наредбата, могат да получат удостоверение от министъра на здравеопазването, че са упражнявали действително и законосъобразно съответните дейности в продължение на не по-малко от 3 последователни години през последните 5 години, предшестващи издаването на удостоверилието, когато има несъответствие на придобитата специалност с изискванията по тази наредба и ще упражняват професията в държава - членка на Европейския съюз, други държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария.

§ 15. (Предишен § 14 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Наредбата се издава на основание чл. 181, ал. 1 от Закона за здравето и отменя Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването (ДВ, бр. 64 от 2001 г.).

§ 16. (Предишен § 15 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Наредбата влиза в сила от 1 януари 2007 г.

§ 17. (Предишен § 16 - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 34 ОТ 2006 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

(ОБН. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г.)

§ 11. Конкурсите за прием на специализанти, които са започнали преди влизане в сила на тази наредба, се довършват по досегашния ред.

§ 12. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

.....

Допълнителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 34 ОТ 2006 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 12 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 12.02.2010 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 72 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 14.09.2010 Г.)

§ 31. (Отм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

§ 32. Навсякъде в текста на наредбата думите "места за клинична ординатура и на други", "място за клинична ординатура или на друго" и "местата за клинична ординатура и на другите" се заличават.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 34 ОТ 2006 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

(ОБН. - ДВ, БР. 12 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 12.02.2010 Г., ИЗМ. - ДВ, БР. 72 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 14.09.2010 Г.)

§ 33. (1) (Изм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.) Националните консултанти, висшите училища и съсловните организации разработват, съгласуват и предлагат на министъра на здравеопазването за утвърждаване единна учебна програма по всяка високоспециализирана дейност по реда на чл. 12, ал. 2 в едногодишен срок от влизането в сила на тази наредба.

(2) До приемането на програмата по ал. 1 по "Инвазивна кардиология" висшето училище издава свидетелство за професионална квалификация по "Инвазивна кардиология" по чл. 35 след успешно полагане на държавен изпит пред определена от министъра на здравеопазването временна изпитна комисия.

(3) До изпита по ал. 2 се допускат лекари, които отговарят на едно от следните условия:

1. притежават призната специалност "Кардиология" и имат най-малко две години професионален опит в областта на инвазивната кардиология, в рамките на който са извършили самостоятелно 600 диагностични процедури в областта на инвазивната кардиология и 150 интервенционни процедури (ангиопластики);

2. притежават призната специалност "Вътрешни болести" и имат най-малко пет години професионален опит в областта на инвазивната кардиология, в рамките на който са извършили самостоятелно 600 диагностични процедури в областта на инвазивната кардиология и 150 интервенционни процедури (ангиопластики);

3. притежават призната специалност "Детска кардиология" и имат най-малко две години професионален опит в областта на инвазивната детска кардиология, в рамките на който са извършили 150 диагностични процедури и 50 интервенционни процедури, включително и в имплантиране на затварящи устройства.

(4) За допускане до държавен изпит лекарите подават молба до ръководителя на висшето

училище, към която прилагат следните документи:

1. свидетелство (диплома) за призната специалност "Кардиология", "Вътрешни болести" или "Детска кардиология", съответно документ за признаването ѝ от компетентен орган в Република България, когато специалността е придобита в друга държава;
  2. документ за професионален опит в областта на инвазивната кардиология със съответната продължителност по ал. 3;
  3. копия от оперативни протоколи или извлечения от оперативните журнали, подписани от началника на съответната клиника, отделение или лаборатория по кардиология, в която се извършват дейности по инвазивна кардиология, в университетска болница в страната, съдържащи информация за съответните процедури по ал. 3.
- (5) За определянето на състава на изпитната комисия и провеждането на държавния изпит по ал. 2 се прилагат разпоредбите на чл. 30, 33 и 34.

§ 34. (1) Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба се обучават на места за клинична ординатура, продължават обучението си на места, финансиирани от държавата.

(2) Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Отоневрология", могат да продължат обучението си по специалност "Ушно-носно-гърлени болести" или по специалност "Нервни болести".

(3) Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Козметична (естетична) хирургия", продължават обучението си по специалност "Пластиично-възстановителна и естетична хирургия" в акредитирано лечебно заведение по техен избор или определено от министъра на здравеопазването.

§ 35. Прехвърляне на специализанти може да се извърши при условията и по реда на чл. 27б и за приетите преди влизането в сила на тази наредба специализанти на обявените от министъра на здравеопазването по реда на чл. 18, ал. 5 места.

§ 36. За свидетелство за професионална квалификация по чл. 2, ал. 2 по смисъла на чл. 35 се признават издадените преди влизане в сила на тази наредба удостоверения или свидетелства за професионална квалификация по реда на отменените Наредба за следдипломна квалификация на висшите медицински кадри, Наредба № 11 от 1994 г. за следдипломното обучение на специалистите с висше медицинско образование в системата на здравеопазването, Наредба № 47 от 1995 г. за следдипломно обучение на специалистите с висше образование в системата на здравеопазването и Наредба № 31 от 2001 г. за следдипломно обучение в системата на здравеопазването.

.....

§ 38. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 34 ОТ 2006 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

(ОБН. - ДВ. 72 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 14.09.2010 Г.)

§ 25. Навсякъде в наредбата думите "високоспециализираната или специфична дейност" и "високоспециализирана или специфична дейност" се заменят съответно с "високоспециализираната дейност" и "високоспециализирана дейност".

Преходни и Заключителни разпоредби
**КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 34 ОТ 2006 Г. ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТ В СИСТЕМАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО**

(ОБН. - ДВ. 72 ОТ 2010 Г., В СИЛА ОТ 14.09.2010 Г.)

§ 26. (1) Специализантите, които са приети за обучение за придобиване на специалност "Клинична алергология" през 2008, 2009 и 2010 г. до влизането в сила на тази наредба, довършват обучението си по досегашната учебна програма с 3-годишна продължителност на обучението.

(2) Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност "Висцерална хирургия", продължават обучението си по специалност "Хирургия" или по друга специалност с преобладаваща хирургична насоченост в акредитирано лечебно заведение по техен избор или в определено от министъра на здравеопазването.

(3) Специализантите, които към влизането в сила на тази наредба отговарят на условията на чл. 24, ал. 5, уведомяват за това висшето училище, в което са записани, като прилагат съответен документ, в 10-дневен срок от обнародването на наредбата в "Държавен вестник".

(4) Специализантите, които към влизане в сила на тази наредба са записани за обучение за придобиване на повече от една специалност, продължават обучение само по една специалност и прекратяват обучението си по другите специалности в 30-дневен срок от обнародването на наредбата в "Държавен вестник".

(5) Ръководителите на лечебни и здравни заведения или на регионални инспекции по опазване и контрол на общественото здраве определят за ръководител на приетите към момента специализанти лице, което отговаря на условията на чл. 25, ал. 1. Определените към влизане в сила на тази наредба ръководители на специализанти, които не отговарят на условията на чл. 25, ал. 1, могат да продължат да бъдат ръководители на приетите до момента специализанти, в случай че в съответното лечебно или здравно заведение или регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве няма специалист с 5-годишен трудов стаж по специалността.

§ 27. В 20-дневен срок от обнародването на наредбата в "Държавен вестник" висшите училища уведомяват Министерството на здравеопазването за специализантите, които отговарят на условията на чл. 24, ал. 5 и които към влизането в сила на тази наредба се обучават на места, финансиирани от държавата.

.....
§ 29. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 1, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

Номенклатура на специалностите и сроковете за придобиването им в системата на здравеопазването

A. Специалности, които са включени в приложения 5.1.3, 5.1.4 и 5.3.3 на Директива 2005/36/EО за признаване на професионални квалификации

№	Специалност	Срок,
---	-------------	-------

по ред		години
1	2	3
I. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина"		
Ia. Специалности с преобладаваща терапевтична насоченост		
1.	Анестезиология и интензивно лечение	4
2.	Вътрешни болести	5
3.	Гастроентерология	4
4.	Гериатрична медицина	4
5.	Детска психиатрия	4
6.	Педиатрия	4
7.	Ендокринология и болести на обмяната	4
8.	Инфекциозни болести	4
9.	Кардиология	4
10.	Клинична алергология	4
11.	Клинична фармакология и терапия	4
12.	Клинична хематология	4
13.	Кожни и венерически болести	4
14.	Лъчелечение	4
15.	Нервни болести	4
16.	Нефрология	4
17.	Обща медицина	3
18.	Пневмология и фтизиатрия	4
19.	Психиатрия	4
20.	Ревматология	4
21.	Спешна медицина	5
22.	Трансфузиона хематология	4
23.	Физикална и рехабилитационна медицина	4
I б.	Специалности с преобладаваща хирургична насоченост	
24.	Акушерство и гинекология	4
25.	(зал. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)	
26.	Гръден хирургия	5
27.	Детска хирургия	5
28.	Кардиохирургия	5
29.	Лицево-челюстна хирургия	5
30.	Неврохирургия	5
31.	Ортопедия и травматология	5
32.	Очни болести	4
33.	Пластично-възстановителна и естетична хирургия	5
34.	Съдова хирургия	5
35.	Урология	5
36.	Ушно-носно-гърлени болести	4
37.	Хирургия	5
Iв.	Специалности с преобладаваща клинико-диагностична насоченост	
38.	Биохимия	4
39.	Клинична имунология	4
40.	Клинична лаборатория	4
41.	Микробиология	4
42.	Нуклеарна медицина	4
43.	Образна диагностика	4
43а.	Обща и клинична патология	4
43б.	Радиobiология	4
Iг.	Специалности с друга насоченост	
44.	Комунална хигиена	4
45.		
46.	Социална медицина и здравен мениджмънт	4

47.	Трудова медицина	4
48.	Фармакология	4
II. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "дентална медицина"		
1.	Орална хирургия	3
2.	Ортодонтия	3
III. Специалности за лица, притежаващи едновременно образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина" и образователно-квалификационна степен "магистър" по "дентална медицина"		
1.	Дентална, орална и лицево-членеста хирургия	4
Специалности, които не са включени в приложения 5.1.3, 5.1.4 и 5.3.3		
B.	на Директива 2005/36/EО за признаване на професионални квалификации	
I. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина"		
Ia.	Специалности с преобладаваща терапевтична насоченост	
Ib.	Специалности с преобладаваща хирургична насоченост	
1.	Ангиология	4
2.	(отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)	
3.	Детска гастроентерология	4
4.	Детска ендокринология и болести на обмяната	4
5.	Детска кардиология	4
6.	Детска клинична хематология и онкология	4
7.	Детска неврология	4
8.	Детска нефрология и хемодиализа	4
9.	Детска пневмология и фтизиатрия	4
10.	Детска ревматология	4
11.	Клинична токсикология	4
12.	Медицинска онкология	5
13.	Медицинска паразитология	3
14.	Неонатология	4
15.	(отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)	
16.	Спортна медицина	4
17.	Съдебна психиатрия	4
17a.	Професионални болести	4
Ib.	Специалности с преобладаваща клинико-диагностична насоченост	
18.	Авиационна медицина	3
19.	Вирусология	3
20.	Епидемиология на инфекциозните болести	3
21.	Патофизиология	3
22.	Съдебна медицина	3
23.	Токсикология	3
23a.	Медицинска генетика	3
Iv.	Специалности с друга насоченост	
24.	Икономика на здравеопазването	2
25.	Медицина на бедствените ситуации (на катастрофите)	3
26.	Обща хигиена	3
27.	Радиационна хигиена	3
28.		
29.	Хигиена на детското-юношеската възраст	3
30.	Хранене и диететика	3
II. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "дентална медицина"		
1.	Детска дентална медицина	3
2.	Обща дентална медицина	3
3.	Оперативно зъболечение и ендодонтия	3

4.	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица	3
5.	Протетична дентална медицина	3
6.	Социална медицина и обществено дентално здраве	3
7.	Дентална клинична алергология	3
8.	(отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)	
9.	Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина" - преподаватели във факултети по дентална медицина или с образователно-квалификационна степен "магистър" по "дентална медицина"	
III.		
1.	Дентална образна диагностика	3
IV.	Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "фармация"	
1.	Анализ на лекарствените продукти	3
2.	Клинична фармация	3
3.	Лечебни растения и фитофармацевтични продукти	3
4.	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика	3
5.	Организация и икономика на фармацевтичното производство	3
6.	Технология на лекарствата с биофармация	3
7.	Токсикология и токсикологичен анализ	3
8.	Клинична химия	3
V.	Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "профессионален бакалавър" от професионално направление "Здравни грижи"	
1.	Аnestезиология и интензивни грижи (за медицински сестри и акушерки)	1
2.	Болнична хигиена (превенция и контрол на инфекциите)	1
3.	Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене	1
4.	Медицинска сестра за социални дейности	1
5.	Обществено здравеопазване (за медицински сестри, акушерки, санитарни инспектори и фелдшери)	1
6.	Операционна и превързочна техника (за медицински сестри и акушерки)	1
7.	Психиатрични грижи (за медицински сестри и фелдшери)	1
8.	Рехабилитационни методики и лечение на деца с церебрална парализа - за рехабилитатори и ерготерапевти	1
9.	Първични здравни грижи (за медицински сестри)	1
10.	Спешна медицинска помощ (за медицински сестри и фелдшери)	1
11.	Специфични грижи за пациенти с онкологични заболявания (за медицински сестри и фелдшери)	1
12.	Апаратно поддържане на извънтелесно кръвообращение (за медицински сестри и фелдшери)	1
VI.	Специалности за лица с висше немедицинско образование на образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър"	
1.	Анализ на лекарствените продукти (за химици)	3
2.	Биохимия (за биохимици, биолози, молекулярни биолози и химици)	4
3.	Биофизика (за биолози и физици)	3
4.	Вирусология (за биолози и микробиолози)	3
5.	Икономика на здравеопазването	2
6.	Клинична психология (за психолози)	3
7.	Клинична химия (за химици, биохимици и биолози)	3

8.	Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекуларни биолози, биотехнологии)	3
9.	Лечебни растения и билково дело (за биолози)	3
10.	Медицинска зоология (за биолози)	3
11.	Медицинска информатика и здравен мениджмънт	3
12.	Медицинска радиологична физика (за физици и инженери)	3
13.	Медицинска санитарна физика (за инженери и физици)	3
14.	Медицинска физкултура (за кинезитерапевти - методисти по лечебна физкултура)	3
15.	Микробиология (за микробиолози и биолози)	4
16.	(отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)	
17.	Радиационна хигиена (за биолози, физици и химици)	3
18.	Радиобиология (за биолози, физици и химици)	4
19.	Санитарна химия (за химици)	3
20.	Санитарно инженерство (за инженери и архитекти)	3
21.	Теоретични основи на медицинската химия (за химици)	3
22.	Токсикология (за химици, биохимици, биолози, молекуларни биолози, биотехнологии)	3
23.	Организация и икономика на фармацевтичното производство (за биолози, икономисти, химици и инженер-химици)	3
VII.	Специалности за лица с висше медицинско и немедицинско образование	
1.	Анатомия, хистология и цитология (за лекари, лекари по дентална медицина, биолози, молекуларни биолози)	3
2.	Медицинска биология (за лекари, биолози, молекуларни биолози)	3
4.	Медицинска педагогика (за лекари, лекари по дентална медицина, фармацевти, лица с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "профессионален бакалавър" от професионално направление "Здравни грижи", педагоги, психолози)	3
5.	Физиология (за лекари, лекари по дентална медицина)	3
6.	Правно регулиране в здравеопазването (за магистри, работещи в системата на здравеопазването)	2
VIII.	Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина", "дентална медицина" или "фармация"	
1.	Военна токсикология	4
2.	Военномедицинско планиране	3
3.	Военномедицинско снабдяване (за фармацевти)	3
4.	Превантивна военна медицина	3

Приложение № 1а към чл. 2, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

Номенклатура на високоспециализираните дейности

№	Високоспециализирана дейност	За лица с призната специалност
1.	Инвазивна кардиология	Кардиология
2.	Експертна	Кардиология

	ехокардиография	Детска кардиология
3.	Постоянна кардиостимулация	Кардиология Детска кардиология
4.	Инвазивна електрофизиология	Кардиология Детска кардиология
5.	Инвазивна детска кардиология	Детска кардиология
6.	Фетална ехокардиография	Детска кардиология
7.	Абдоминална доплер ехография - второ ниво	Специалности с преобладаваща терапевтична, хирургична или клинико-диагностична насоченост
8.	Биопсии под ехографски контрол в урологията, уретроскопия, цистоскопия	Урология
9.	Бронхология	Аnestезиология и интензивно лечение Гръден хирургия Пневмология и фтизиатрия Ушно-носно-гърлени болести
10.	Диагностика на автономната нервна система	Нервни болести
11.	Евокирани потенциали	Нервни болести
12.	Екстракорпорална литотрипсия на пикочни камъни (ЕЛПК) в урологията	Урология
13.	Ендоурологични методи за лечение на уролитиазата	Урология
14.	Естетични медицински дейности	Кожни и венерически болести Акушерство и гинекология Лицево-челюстна хирургия Очни болести Пластично-възстановителна и естетична хирургия Урология Ушно-носни-гърлени болести Хирургия
15.	Ехокардиография в детскa възраст (базово) фундаментално ниво	Детска кардиология
16.	Измерване на костна минерална плътност - DXA	Ендокринология и болести на обмяната Вътрешни болести Ортопедия и травматология Ревматология Образна диагностика Акушерство и гинекология
17.	Клинична електроенцефалография	Нервни болести Детска неврология
18.	Клинична електромиография	Нервни болести
19.	Клинична невропсихология	Нервни болести
20.	Конвенционална ехография - абдоминална ехография - първо ниво	Специалности с преобладаваща терапевтична, хирургична или клинико-диагностична насоченост
21.	Лазери в урологията	Урология
22.	Лечение на зависимости	Психиатрия Детска психиатрия
23.	Невроофтальмология	Нервни болести Очни болести Неврохирургия
24.	Невросонология	Нервни болести
25.	Отоневрология	Ушно-носно-гърлени болести

		Неврни болести
26.	Полисомнография при разстройства на съння и бодърстването	Неврни болести Пневмология и фтизиатрия
27.	Профилактика и контрол на вътреболничните инфекции	Специалности с преобладаваща терапевтична, хирургична или клинико-диагностична насоченост
28.	Тънкоиглена аспирационна биопсия под ехографски контрол на щитовидна и парашитовидни жлези, лимфни възли и туморни формации в шийната област	Ендокринология и болести на обмяната
29.	Ултразвукова съдова диагностика	Ангиология Вътрешни болести Съдова хирургия

Приложение № 1б към чл. 2, ал. 2

(Ново - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., отм. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

Приложение № 2 към § 11

(Изм. - ДВ, бр. 89 от 2007 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2008 г., в сила от 17.06.2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г., предишно Приложение № 2 към § 10, доп. - ДВ, бр. 72 от 2010 г., в сила от 14.09.2010 г.)

№	Специалност, чието наименование е променено в номенклатурата по чл. 1, ал. 1	Специалност от номенклатурата по чл. 1, ал. 1, по която лицата се ползват с права на специалист
1		2
I. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина"		
1. Акушерство и гинекология и репродуктивна медицина		
2.	Анатомия	Анатомия, хистология и цитология
3.	Хистология	Анатомия, хистология и цитология
4.	Аnestезиология и реанимация	Anестезиология и интензивно лечение
5.	Гастроентерология и диететика	Гастроентерология
6.	Детска ревмокардиология	Детска кардиология и Детска ревматология
7.	Детска клинична хематология	Детска клинична хематология и онкология
8.	Детска нефрология	Детска нефрология и хемодиализа
9.	Епидемиология	Епидемиология на инфекциозните болести
10.	Епидемиология на	Епидемиология на

	заразните и паразит- ните болести	инфекциозните болести
11.	Кардиоревматология	Кардиология и Ревматология
12.	Имунология	Клинична имунология (за лекари)
13.		
14.	Клинична фармако- логия	Клинична фармакология и терапия
15.	(отм. - ДВ, бр. 12 от 2010 г., в сила от 12.02.2010 г.)	
16.	Медицинска радио- логия	Лъчелечение
17.	Медицина на бед- ствените ситуации	Медицина на бедствените ситуации (медицина на катастрофите)
18.	Медицина на катаст- рофите	Медицина на бедствени- те ситуации (медицина на катастрофите)
19.	Медицинска защита	Медицина на бедствени- те ситуации (медицина на катастрофите)
20.	Организация на медико-санитарната защита	Медицина на бедствени- те ситуации (медицина на катастрофите)
21.	Биология	Медицинска биология
22.	Онкология	Медицинска онкология
23.	Медицинска радио- логия	Нуклеарна медицина
24.	Рентгенология	Образна диагностика
25.	Обща и клинична патоанатомия	Обща и клинична патология
26.	Патологична анато- мия с цитология	Обща и клинична патология
27.	Патологоанатомия	Обща и клинична патология
28.	Пластична хирургия	Пластично-възстанови- телна и естетична хирургия
29.	Фтизиатрия	Пневмология и фтизиатрия
30.	Медицинска инфор- матика и здравен мениджмънт	Социална медицина и здравен мениджмънт
31.	Организация и так- тика на медицин- ската служба	Социална медицина и здравен мениджмънт
32.	Организация на здравеопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
33.	Социална медицина	Социална медицина и здравен мениджмънт
34.	Социална хигиена и организация на здра- веопазването	Социална медицина и здравен мениджмънт
35.	Хигиена на труда	Трудова медицина
36.	Физикална терапия и рехабилитация	Физикална и рехабили- тационна медицина
37.	Физиотерапия, реха- билитация и курортно-	Физикална и рехабили- тационна медицина

ЛОГИЯ	
38. Физиотерапия, курортология и рехабилитация	Физикална и рехабилитационна медицина
39. Хигиена на храненето	Хранене и диететика
40. Хранителна хигиена	Хранене и диететика
41. Трудова хигиена	Трудова медицина
42. Детски болести	Педиатрия
43. Пластиично-възстановителна хирургия	Пластиично-възстановителна и естетична хирургия
II. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен "магистър" по "дентална медицина"	
1. Стоматологична образна диагностика	Дентална образна диагностика
2. Терапевтична стоматология с детскозъболечението	Детска дентална медицина
3. Детска стоматология	Детска дентална медицина
4. Специалист-стоматолог	Обща дентална медицина
5. Обща стоматология	Обща дентална медицина
6. Терапевтична стоматология и Оперативно зъболечение с ендодонтия	Оперативно зъболечение и ендодонтия
7. Хирургична стоматология	Орална хирургия
8. Ортопедична стоматология с ортодонтия	Ортодонтия и Протетична дентална медицина
9. Терапевтична стоматология и Пародонтология и заболявания на устната лигавица	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
10. Терапевтична стоматология с детскозъболечението	Пародонтология и заболявания на оралната лигавица или ендодонтия и оперативно зъболечение
11. Терапевтична стоматология	Оперативно зъболечение и ендодонтия и Пародонтология и заболявания на оралната лигавица
12. Ортопедична стоматология с ортопедия	Протетична дентална медицина
13. Протетична стоматология	Протетична дентална медицина
14. Медицинска информатика и здравен мениджмънт	Социална медицина и обществено дентално здраве
15. Социална медицина и организация на	Социална медицина и обществено дентално

16.

III. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен
"магистър" по "фармация"

1. Анализ на лекарствените средства	Анализ на лекарствените продукти
2. Организация и икономика на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
3. Организация на аптечното дело	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
4. Фармацевтично законодателство и мениджмънт	Организация и икономика на дистрибуторската и аптечната практика
5. Технология на лекарствените форми и средства	Технология на лекарствата с биофармация
6. Лечебни растения и билково дело	Лечебни растения и фитофармацевтични продукти
7. Токсикология	Токсикология и токсикологичен анализ

IV. Специалности за лица с висше немедицинско образование с образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър"

1. Анализ на лекарствените средства (за химици)	Анализ на лекарствените продукти (за химици)
2. Имунология	Лабораторна имунология (за биолози, биохимици, молекуларни биолози, биотехнологии)
3. Медицинска и радиологична физика (за физици)	Медицинска радиологична физика (за физици и инженери)
4. Медицинска и санитарна физика (за инженери и физици)	Медицинска санитарна физика (за инженери и физици)
5. Медицинска психология и педагогическа рехабилитация (за психологи)	Клинична психология (за психологи)

Военномедицински специалности за лица с

V. образователно-квалификационна степен "магистър" по "медицина",
"дентална медицина" или "фармация"

1. Организация и тактика на медицинската служба	Военномедицинско планиране
2. Военна епидемиология	Превантивна военна медицина
3. Военна хигиена	Превантивна военна медицина

VI. Специалности за лица с образователно-квалификационна степен

"бакалавър" или "профессионален бакалавър" от професионално
направление "Здравни грижи"

1	Психиатрична сестра	Психиатрични грижи
2	Семейна медицинска сестра (акушерка)	Първични здравни грижи
